

KATECHETICKÉ OZVENY

Informátor a metodický pomocník pre katechetov Spišskej diecézy

Šk. r. 2006/2007

č. 4

Zamyslenie počas prázdnin

Všetku námahu zamestnania môžem na dva mesiace hodiť za seba.

Všetku námahu povolania však môžem počas týchto dni zúročiť.

Chcem si nájsť viac času pre seba, pre rodinu, pre Teba – Pane, umožni mi to.

Chcem si nájsť viac času na to, aby som započúvajúc sa do Tvojho stvorenia a tajomstiev videl stopy Tvojej krásy a dokázal z nej doniesť i tým, ktorých mi v budúcom roku zveríš.

Daj, aby som vedel nie iba hovoriť o obilnom poli a o chlebe, ale to nechal i zažiť.

Daj aby som vedel nielen hovoriť o kráse života, ale ju vedel i ponúknuť.

Pane, daj mi k tomu odvahu a silu.

OBSAH

Zamyslenie počas prázdnin.....	1
Úvodník	2
Info	3
Odborný poradca – Sedemramenný a osemramenný svietnik	8
Odborný poradca – Zážitkové vyučovanie	9
Ako aktivizovať – Desatoro (Ôsme prikázanie).....	11
Ponúkame	13
Katechéza pre žiakov SZŠ - Božie dieťa žije životom lásky.....	14

ÚVODNÍK

Médiá sú pre nás v súčasnosti virtuálnym oknom do sveta. Vďaka nim môžeme sledovať udalosti, ktoré sa odohrávajú v ktoromkoľvek kúte našej planéty. Informujú nás, vzdelávajú a zabávajú. Bez nich si nevieme predstaviť osobný, rodinný a spoločenský život. Tlač, rozhlas, televízia a internet stali sa súčasťou nášho každodenného života. Sú zatracované, oslavované, využívané, ale aj zneužívané.

Cirkev považuje masovokomunikačné prostriedky za *aeropág*, ktorý ľudstvo v dobe globalizácie čím ďalej, tým viac zjednocuje. (porov. VDK, čl. 160) Uvedomuje si nebezpečenstvo ich zneužitia, ale na druhej strane, by sa cítila byť vinnou pred Bohom i ľuďmi, keby nevyužila tieto účinné prostriedky, ktoré sa vlastne stali modernou a užitočnou kazateľňou, ale aj katechetickým miestom a nástrojom hlásania evanjelia. (porov. CDK, čl. 160)

Svätý Otec Benedikt XVI. vo svojom *Posolstve k 41. svetovému dňu spoločenských komunikačných prostriedkov* poukazuje na hlasy, ktoré tvrdia, že formačný vplyv médií vo výchovnom procese súperí s vplyvom školy, Cirkvi a možno aj rodiny. Podľa neho na médiá sa máme pozerieť z dvoch hľadísk: vplyv médií na výchovu detí a výchova vzťahu detí k médiám. Uvádza: „Za výchovu detí k selektívnemu používaniu médií sú zodpovední rodičia, Cirkev a škola. Najdôležitejšia je tu úloha rodičov. Oni majú právo a povinnosť zaistiť rozumné používanie médií, pričom formujú svedomie svojich detí, aby boli schopné správne a objektívne usudzovať a aby ich potom tento úsudok viedol k prijatiu alebo odmietnutiu predkladaných programov. (porov. FC, čl. 76) Pri napĺňaní tejto úlohy má rodičov povzbudzovať a pomáhať im škola i farské spoločenstvo, aby si mohli byť istí, že túto náročnú, hoci vďačnú stránku rodičovstva podporuje celé spoločenstvo.“ (bod 2)

Správne využívanie televízie, rozhlasu, tlače, platní, magnetofónových pásov, CD a DVD nosičov, internetu v rodinnej, farskej a školskej katechizácii má byť základom mediálnej a morálnej výchovy detí a mládeže. Svätý Otec v spomínanom posolstve podáva aj motív, prečo máme v katechéze používať tieto audiovizuálne prostriedky: „Keď deťom predložíme to, čo je esteticky a morálne na vysokej úrovni, pomôže im to rozvíjať si schopnosť hodnotiť, byť rozvážnym a vedieť rozlišovať. Tu je potrebné si uvedomiť, že najdôležitejší je príklad rodičov, ale tiež užitočnosť oboznamovania sa mladých s klasikmi detskej literatúry, maliarstva a vážnej hudby. Zatiaľ, čo populárna literatúra má v kultúre svoje miesto, pokušenie vyvolávať senzácie nemožno na miestach výučby pasívne akceptovať. Krása, akoby odraz božského, inšpiruje a oživuje srdcia a mysle mladých, kým oškľivosť a vulgárnosť majú na ich postoje a správanie devastujúci vplyv.“ (bod 2)

Pre kňazov, katechetov a učiteľov náboženstva má byť používanie audiovizuálnych prostriedkov v katechéze nielen módnym didakticko-výchovným trendom, ale aj formou hlásania radostnej zvesti širokým masám. Katechéti spolu s rodičmi, vychovávateľmi a s tvorcami mediálnych programov majú jedinečnú príležitosť ukázať de-

ťom, mladým, dospelým krásu a vznešenosť Krista, jeho evanjelia a posolstva, ktoré jeho súčasníci počuli na vlastné uši a videli na vlastné oči.

Vhodným používaním audiovizuálnych prostriedkov v katechéze za pomoci Božej milosti možno vychovávať deti a mládež k skutočnej slobode, kráse a láske. Svätý Otec v spomínanom posolstve vyzýva všetkých protagonistov výchovy mladých: „Cirkev, vo svetle posolstva spásy, ktoré jej bolo zverené, je aj učiteľkou ľudskosti a víta možnosť ponúknuť rodičom, vychovávateľom, pracovníkom médií i mladým svoju pomoc. Farnosti a programy na školách by dnes mali byť predovšetkým, pokiaľ ide o výchovu vo vzťahu k médiám.“ (bod 4)

Každá miestna cirkev má sa postarať o to, aby v základných katechetických prostrediach od rodiny, cez farnosť a školu, nechýbali a metodicky správne sa používali audiovizuálne prostriedky. Preto Ján Pavol II. odporúčal, aby vo farských knižniciach a diecéznych katechetických úradoch boli magnetofónové kazety a ďalšie audiovizuálne pomôcky. (porov. CT 46) Jednou z úloh nášho Diecézneho katechetického úradu je poskytovať katechétovi a učiteľovi náboženstva na školské hodiny náboženstva a farskú katechézu magnetofónové kazety, CD a DVD nosiče. Didakticko-katechetická prax ukazuje, že ich používanie síce nemôže nahradiť živé účinkovanie katechétovi a katechizovaným, ale vhodne pomáha uplatniť pedagogickú zásadu Benedikta XVI: „Pozerám sa Kristovými očami a môžem druhému dať viac, než sú len najnevyhnutnejšie veci: môžem mu darovať láskavý pohľad, ktorý potrebuje.“ (Deus caritas est 18, bod 4)

Drahí kňazi a katechéti, permanentne obohacujme svoje katechetické účinkovanie obrazom Krista prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov, katolíckych médií: novín, časopisov, televízie, rozhlasu, náboženských internetových portálov, aktuálneho náboženského vysielania verejnoprávnej televízie a rozhlasu. Nech sú ony *aeropágom* pre široké vrstvy veriacich i tých, ktorí hľadajú Krista a jeho pravdu. Podporujme seriálnych tvorcov mediálnych programov, predovšetkým katolíckych. Sami sa pričiňme o to, aby v našich katechézach v škole, vo farnosti a v rodine nechýbali hodnotné audiovizuálne katechetické programy! Vychovávajme našich katechizovaných každého veku k zodpovednému sledovaniu programov v elektronických médiách!

Za celoročnú katechetickú prácu v tomto školskom roku a spoluprácu s nami Vám ďakujeme. Tešíme sa, spolu s diecéznym otcom biskupom, na stretnutie s Vami pri príležitosti 10. výročia založenia nášho DKÚ dňa 1. septembra 2007 na Spišskej Kapitule.

Vaši kolegovia z DKÚ

INFO

Prehľad podujatí pre predmet NV/N v šk. roku 2007/2008

(program je súčasťou Katalógu ďalšieho vzdelávania v spolupráci s MPC v Prešove)

V školskom roku 2007/08 budú podujatia pre náboženskú výchovu/náboženstvo v našej diecéze organizované v spolupráci s MPC v Prešove. Program, ktorý uvádzame nižšie, bude súčasťou Katalógu ďalšieho vzdelávania pre predmet NV/N a je určený prednostne pre učiteľov NV/N Spišskej diecézy. Katalóg bude obsahovať i podujatia organizované pre košickú arcidiecézu, prešovskú eparchiu a košický exarchát. Katalóg má k dispozícii každá škola, resp. nájdete si ho na <http://www.mcpc.sk>. Prihláška na priebežné vzdelávanie a ďalšie podujatia je súčasťou katalógu, alebo si ju nájdete na <http://www.mcpc.edu.sk/modules/articles>. Vyplnené prihlášky zasielajte na kontaktnú adresu MPC Prešov.

Priebežné vzdelávanie

Názov: Integratívne formy vyučovania NV/N

Cieľ: Získať zručnosť v uplatňovaní integratívnych prístupov vo vyučovaní

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Rozsah: 3 dni

Termín konania: júl 2008

Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Anotácia: Učitelia si osvoja uplatňovanie integratívneho prístupu pri odovzdávaní vyučovacieho obsahu a posolstva smerom k súčasnému mladému človekovi.

Názov: Psychosociálny výcvik

Cieľ: Rozšíriť sociálne a komunikačné kompetencie

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Rozsah: 2 dni

Termín konania: jún 2008

Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Anotácia: Učitelia budú využívať modelové sociálno-interakčné prístupy, ktoré sú základom sociálneho učenia.

Názov: Duchovná hygiena učiteľov náboženstva

Cieľ: Vnútna formácia učiteľov náboženstva formou duchovných cvičení.

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Rozsah: 3 dni

Termín konania: október 2007 – august 2008

Podujatia

Názov: Interdisciplinárne vzťahy školského vyučovania náboženstva, farskej a rodinnej katechézy

Cieľ: Získať nové odborné a pedagogické informácie v oblasti interdisciplinárneho postavenia predmetu náboženstvo a náboženská výchova

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy Spišskej diecézy

Termín: 1. september 2007

Miesto: Spišské Podhradie, Spišská Kapitula 12

Názov: Stratégie tvorivosti a ich využívanie vo vyučovacom procese

Cieľ: Zvyšovať kompetencie tvorivosti učiteľa

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Termín: október 2007

Miesto: v jednotlivých oblastiach spišskej diecézy

Názov: Odborno-metodická inštruktáž začínajúceho učiteľa

Cieľ: Osvojiť si aplikovanie teoretických poznatkov v praxi

Cieľová skupina: začínajúci učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Termín: október 2007, február 2008

Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Názov: Mystagogické prvky katechézy a ich praktické zaradenie vo vyučovaní

Cieľ: Získať zručnosť prehĺbovania vyučovacieho procesu mystagogickými prvkami katechézy a vhodným paraliturgickým slávením

Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy

Termín: marec 2008

Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Názov: Práca s pracovným zošitom a jeho praktické využitie
Cieľ: Získať metodickú zručnosť práce s pracovným zošitom
Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy
Termín: marec 2008
Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Názov: Symbolika a význam ikonostasu
Cieľ: Získať informácie o symbolike, teologickom význame, štruktúre a histórii ikonostasu.
Cieľová skupina: učitelia náboženstva a náboženskej výchovy
Termín: marec 2008
Miesto: DKÚ Sp. Nová Ves

Model katechetickej formácie učiteľov NV/N

Na základe udelenia kánonickej misie diecéznym otcom biskupom je povinnosťou učiteľa náboženskej výchovy/náboženstva zúčastňovať sa vzdelávacích podujatí v rámci vlastnej diecézy (ACES 5.5/2001). Pre našu diecézu je ponúknutá možnosť zúčastniť sa na podujatiach, ktoré sa organizujú buď počas vyučovacieho procesu, v čase prázdnin alebo v popoludňajších hodinách. Je to z dôvodu, že každý učiteľ má v škole rôzne podmienky.

Pre udržanie kánonickej misie je nutné získať **minimálne 3 body v každom školskom roku** absolvovaním podujatí uvedených v tabuľke v riadkoch 1 – 7, prípadne 2 body absolvovaním podujatí uvedených v riadkoch 1 – 7 a jedného bodu absolvovaním podujatia uvedeného v riadku 8 (duchovná obnova). Viacdňové katechetické dni je možné absolvovať iba ako celok.

Duchovné cvičenia nie je možné nahradiť ničím iným a vyhodnocujú sa samostatne v 3-ročnom cykle. To znamená, že 1x za 3 roky je potrebné zúčastniť sa 3-dňových duchovných cvičení a potvrdenie o účasti zaslať na DKÚ.

Pre prehľadnosť uvádzame tabuľku rôznych typov podujatí. Veríme, že uvedená ponuka vám bude slúžiť ako možnosť ďalšieho odborného rastu a osobnej formácie.

	NÁZOV PODUJATIA (1 bod = 3 hod.)			POČET BODOV
1	Celodiecézny katechetický deň	6 hod.	1 deň	2
2	Katechetické dni viacdňové	15 hod.	2-dňové	5
3	Katechetické dni viacdňové	21 hod.	3-dňové	7
4	Metodické dni (priebežné, pre zač. učiteľov)	6 hod.	1 deň	2
5	Metodická inštruktáž a vstupná konzultácia pre začínajúcich učiteľov	6 hod.	1 deň	2
6	Semináre	6 hod.	1 deň	2
7	Tvorivé dielne (v dekanátoch)	3 hod.	popoludnie	1
8	*Duchovná obnova (v dekanátoch)	3 hod.	popoludnie	1
9	Duchovné cvičenia (1x za 3 roky – kontrolované samostatne v 3-roč. cykle)		3-dňové	

Biblická olympiáda

V dňoch 19. – 20. apríla 2007 súťažili víťazné dekanátne družstvá základných a stredných škôl v diecéznom kole Biblickej olympiády, ktoré sa uskutočnilo v priestoroch Kňazského seminára v Spišskej Kapitule. Súťažiaci si prevzali diplomy v biskupskej rezidencii z rúk diecézneho biskupa, mali možnosť prezrieť si biskupskú kaplnku a katedrálu sv. Martina.

Postupujúcimi družstvami za kategóriu ZŠ boli:

Základná škola Povýšenia sv. Kríža, Smižany
Základná škola, Komenského, Spišské Vlchy
Základná škola sv. Jána Krstiteľa, Spišské Vlchy
Gymnázium sv. Frant. Assiského , Levoča
Základná škola Kráľovnej Pokoja, Haligovce
Základná škola Š. Mnoheľa, Poprad
Základná škola, Huncovce
Základná škola, Bobrovec
Základná škola, Hruštín
Základná škola s MŠ, Rabčice
Základná škola, Zuberec
Základná škola s MŠ, Radlinského, Dolný Kubín

Postupujúcimi družstvami za kategóriu SŠ boli:

Gymnázium, Školská, Spišská Nová Ves
Gymnázium Štefana Mišíka, Spišská Nová Ves
Stredná zdravotnícka škola, Poprad
Gymnázium D. Tatarku, Poprad
Gymnázium sv. Mikuláša, Stará Ľubovňa
Gymnázium sv. Andreja, Ružomberok
Gymnázium A. Bernoláka, Námestovo
Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Dolný Kubín
Združená stredná škola, Dolný Kubín-Kňažia

Vyhodnotenie diecézneho kola Biblickej olympiády nájdete na <http://www.dkuspis.sk/bo2007.php>. Pre informovanosť uvádzame nasledujúce údaje: v šk. roku 2006/07 sa do Biblickej olympiády zapojilo 89 ZŠ (v šk. r. 2005/06 bolo zapojených 97 ZŠ) a 33 SŠ a SOU (v šk. roku 2005/06 bolo zapojených 28 SŠ a SOU).

V šk. r. 2006/07 sa zapojilo do Biblickej olympiády 10 965 žiakov ZŠ v rámci 588 tried diecézy (v šk. r. 2005/06 sa zapojilo 10 647 žiakov v rámci 553 tried) a 3 416 žiakov v rámci 171 tried (v šk. r. 2005/06 sa zapojilo 2 097 žiakov v rámci 150 tried).

Na podklade získaných štatistických údajov sme spracovali nasledujúcu tabuľku zapojenia žiakov podľa jednotlivých dekanátov diecézy:

ZÁKLADNÉ ŠKOLY		
Dekanát	Počet tried	Počet žiakov
SNV	143	2938
LE	49	1135
SL	34	755
PP	62	1088
KK	80	1153
Rbk, LM	17	199
NA	95	1967
TS	50	823
DK	58	907
SPOLU	588	10965
STREDNÉ ŠKOLY a SOU		
Dol. Spiš	49	835
Liptov	4	112
Podtatransko	39	734
Orava	79	1735
SPOLU	171	3416

Do celoslovenského kola za našu diecézu postúpilo družstvo zo **ZŠ sv. J. Krstiteľa Spišské Vlchy** a družstvo **Gymnázia sv. Mikuláša zo Starej Ľubovne**. Ce-

loslovenské kolo sa uskutočnilo 16.-17. mája 2007 v Herľanoch. Bol to šiesty ročník Biblickej olympiády od zaregistrovania jej organizačného poriadku na Ministerstve školstva.

Úlohy pre diecézne a národné kolo pripravovala odborná komisia Biblickej olympiády, v ktorej má zástupcu každá diecéza. Veľkým prínosom je snaha pamätať i na duchovný rozmer a posolstvo biblického textu a jeho aktualizáciu do života, ktorá má rôzne formy. Tieto formy sa odrazili v jednotlivých úlohách, ktorých sprievodným znakom okrem vedomostí bola i duchovná formácia súťažiacich. Žiaci sú týmto spôsobom vedení ku konfrontovaniu biblických udalostí v súčasnom živote, čo vytvára predpoklady pre formovanie kresťanských postojov.

Podobne ako v diecéznom i v národnom kole bolo celkovo šesť súťažných úloh. Boli zamerané nielen na zručnosť a pohotovosť, ale i na duchovný rozmer, formovanie postojov, vysvetlenie a porovnanie textov, prácu s biblickým alebo aktualizácnym obrazom, prácu so symbolmi, posolstvo biblického textu. Jednou z úloh bolo predvedenie scény ako formy identifikácie sa s biblickou postavou u žiakov ZŠ a pochopenie biblického posolstva i jeho aktualizáciu v dnešnej dobe pre žiakov SŠ.

Umiestnenie družstiev z našej diecézy bolo nasledovné:

	
<p>1. miesto - kategória SŠ:</p>	<p>5. miesto - kategória ZŠ:</p>
<p>Gymnázium sv. Mikuláša Stará Ľubovňa</p>	<p>ZŠ sv. J. Krstiteľa Spišské Vlaky</p>

Súťažiacim i víťazom blahoželáme a vysoko hodnotíme ich vedomosti, skúsenosti a im primerané životné postoje.

Výtvarná súťaž

Do výtvarnej súťaže Biblia očami detí a mládeže sa v tomto roku zapojilo 39 škôl. Žiaci súťažili v deviatich kategóriách.

Podmienkou bolo dodržať tému výtvarného spracovania – podľa knihy Genézis a listu Rimanom 1-11. Niektoré práce túto podmienku nespĺnili. Ďalšou podmienkou bolo dodržanie formátu prác – A3, A4. Výtvarné práce na dreve túto podmienku nespĺňali, preto nemohli byť zaradené do súťaže. Propozície určovali súťažný postup, podľa ktorého bolo potrebné vyhodnotiť v školách prvé tri miesta v každej kategórii a iba tieto práce zaslať do diecézneho kola. Vyskytli sa prípady hromadného zaslania neocenených prác z jednej kategórie. Súčasťou propozícií bol aj formulár na označenie práce zapojenej do súťaže. Tento bolo potrebné nalepiť na zadnú stranu výkresu. Mnohé práce toto označenie nemali. Do budúcnosti vás prosíme, aby ste dodržiavali všetky podmienky uvedené v propozíciách a dbali na to, aby žiaci neuvádzali svoje mená do výtvarného spracovania.

Mnohé z prác našich žiakov boli ocenené aj v rámci Slovenska. Víťazi budú pozvaní na slávnostné odovzdávanie cien dňa 31. mája 2007, ktoré sa uskutoční v Katolíckom katechetickom a pedagogickom centre v Spišskej Novej Vsi. Výsledky tohto ročníka výtvarnej súťaže nájdete na www.dkuspis.sk a na www.kpkc.sk.

Sociálno-psychologický výcvik

V dňoch 2.-3. júla 2007 sa v Kňazskom seminári na Spišskej Kapitule uskutoční **sociálno-psychologický výcvik** pre učiteľov NV/N pod vedením PhDr. Viery Havašovej. Tí učitelia, ktorí sa naň predbežne prihlásili na metodických dňoch, majú možnosť záväzne potvrdiť svoju účasť na seminári. Počet účastníkov je obmedzený vzhľadom na špecifickosť preberaného obsahu. Prípadní ďalší záujemcovia budú zaradení ako náhradníci.

Pozvánka na konferenciu k 10. výročiu vzniku DKÚ

V tomto roku oslávi Diecézny katechetický úrad 10. výročie svojho založenia. Vznikol ako inštitúcia, ktorá má učiteľom NV/N a katechetom pomáhať v ďalšom odbornom raste a duchovnej formácii.

Túto udalosť si chce pripomenúť spolu s Vami na slávnostnom podujatí **dňa 1. septembra 2007 v Kňazskom seminári biskupa Jána Vojtaššáka na Spišskej Kapitule.**

Pozvánka s programom konferencie a návratkou je prílohou tohto čísla. Tešíme sa na spoločné stretnutie.

Podujatie je súčasťou vzdelávania ako celodiecézny katechetický deň.

ODBORNÝ PORADCA

Sedemramenný a osemramenný svietnik

V téme 5. ročníka ZŠ s názvom **Machabejskí mučeníci** je pri uvedenej téme v učebnici znázornený osemramenný svietnik, ktorý sa viaže na slávenie obnovy obety v jeruzalemskom chráme. V pracovnom zošite je znázornený sedemramenný svietnik, ktorý patril k chrámovému zariadeniu. K vysvetleniu rozdielnosti v učebnici a v pracovnom zošite je potrebné prepojiť starozákonné skutočnosti a vysvetliť históriu sviatku *Chanuka*. Uvedený text nie je textom pre žiakov, ale pomôckou pre učiteľa, na základe ktorej si môže pripraviť ďalšie pomôcky.

Pre Izraelský národ bol dôležitý sedemramenný svietnik (Nm 8,1-4), ktorý je v učebnici znázornený pri témach kráľov (Šaul, Dávi, Šalamún). Pri uvedených témach je dôležité hovoriť i o chrámovom zariadení a pri téme Machabejských mučeníkov, resp. obnove chrámu prepojiť vedomosti a hovoriť i o symbole svetla a symbolike čísla 7. Potom je možné porozprávať žiakom príbeh so svetlom: Po oslobodení Jeruzalema a chrámu nastal čas, aby sa opäť v chráme konala bohoslužba. Ako vieme, chrám mal predsieň, svätyňu a veľsvätyňu (možno zopakovať, doniesť obrázky a pod.). V čase pred babylonským zajatím horel v svätyni jeruzalemského chrámu sedemramenný zlatý svietnik – menora, ktorý symbolizoval nehasnúcu vieru Izraela. Spustošený chrám však nemal nič z pôvodnej krásy a navyše bol znesvätený.

„Ako sa tak radili, čo by mali urobiť so znesväteným oltárom na zápalné obety, prišli na dobré riešenie, rozhodli sa zbúrať ho, aby sa raz nestal predmetom potupy, že ho kedysi znesvätili pohania. Oltár teda zbúrali a kamene uložili na vhodnom mieste chrámového pahorku, pokým nevystúpi prorok a nerozhodne o nich ináč. Potom podľa predpisu zákona, dopravili neokresané kamene a postavili nový oltár podľa pre-

došlého vzoru. Takisto vybudovali svätýňu a posvätili vnútrajšok chrámu a nádvoría. Zhotovili nové sväté nádoby a priniesli do chrámu **svietnik**, kadidlový oltár a stôl. A tak pálili na oltári kadidlo, zapálili na svietniku lampy a v chráme zažiarilo svetlo, položili na stôl chleby a zavesili opony, a tak šťastne dokončili celé svoje podujatie.

Dvadsiateho piateho dňa deviateho mesiaca, čo je mesiac kislev (u nás tretia dekáda novembra a prvé dve dekády decembra, 25. kislev – je prvým dňom sviatku - približne 16. december) stoštyridsiateho ôsmeho roku včasráno vstali a priniesli obeť podľa zákona na novopostavenom oltári na zápalné obety. Práve v ten istý čas, toho istého dňa, keď ho pohania znesvätili, bol znovu vysvätený so spevmi za zvuku citár, hárf a cimbalov. Všetok ľud padol na tvár; klaňali sa a zvelebovali Boha na nebi, ktorý im doprial toto šťastie. Osem dní slávili posvätenie oltára. S rozradostenou myslou prinášali celostné žertvy aj obety vďaky a chvály. Zlatými vencami a štítkami vyzdobili priečelie chrámu; obnovili brány a komôrky a porobili k nim dvere. V ľude zavládla mimoriadne veľká radosť, pretože bola odstránená potupa, spôsobená pohanmi.

Júda, jeho bratia a všetci z Izraela rozhodli, aby každoročne slávili dni posvätenia oltára osem dní od dvadsiateho piateho mesiaca kisleva s veselosťou a radosťou.“ (1 Mach 4, 44-59)

„S radosťou konali osem dní oslavy, ako robievali na slávnosť stánkov, rozpomínajúc sa na nedávnu slávnosť Stánkov, keď sa museli zdržovať na spôsob divých zverov po horách a v jaskyniach. Preto nosili brečtanom ovenčené palice, zelené ratolesti a palmy a prespevovali chválospevy na počesť toho, ktorý im doprial šťastne očistiť svoj chrám. Všeobecným rozkazom a rozhodnutím ustanovili pre celý židovský národ za povinnosť, aby každoročne slávili tieto dni.“ (2 Mach 10, 6-8)

Židovská legenda hovorí, že pri obnove chrámu nebol k dispozícii olej pre menoru – sedemramenný svietnik. Našli iba malú zapečatenú nádobku, ktorá obsahovala olej na jeden deň. Olej však rozdelili na osem častí, aby mali na každý deň trvania sviatku. Už v prvý deň sviatku sa stal zázrak, pretože jedna osmina oleja vydržala horieť celý deň a tak sa to opakovalo. Malá zásoba oleja živila svietnik celých osem dní, kým nebol k dispozícii nový olej. To je podľa rabínskej tradície dôvod osemdenného trvania sviatku i osemramenného svietnika, ktorý sa rozsvetuje ako symbol práve na tento sviatok.

Keďže jeruzalemský chrám neexistuje, zapalovanie sviec počas Sviatku svetiel (po židovsky Chanuka) sa stal rodinným obradom a sviatkom a koná sa v židovských domoch. Počas zapalovania sa spievajú žalmy. Je tiež zvykom dávať svietnik do okien, čím sa rodina verejne priznáva k židovskej viere. Svetlo svietnika slúži iba na to, aby rodina slávila, nie je dovolené osvetľovať si ním priestor k nejakej nedovolenej práci. Osemramenný svietnik sa zapaluje aj v synagóge a je postavený na podstavci pred schránkou Tóry. Po celých osem dní sa modlia žalmy 113-118 (charakter uvedených žalmov je chválospev na oslavu Boha). V synagóge sa číta i text knihy Nu 7,1-8,4, ktorý je rozdelený do ôsmich dní, počas ktorých sa slávi sviatok *Chanuka*.

Práve text knihy Nm 8,1-4 hovorí o tom, ako Pán povedal Mojžišovi, aby svietnik mal sedem lúčov, ktoré budú osvetľovať priestor pred svietnikom.

Sviatok *Chanuka*, alebo tiež Sviatok svetiel sa slávi v čase kresťanského adventu, preto sa mu niekedy tiež hovorí „židovské Vianoce“.

Pripravila: Klára Solánová, metodik

Zážitkové vyučovanie

Na hodinách náboženstva dôležitú úlohu má formovanie názorov a postojov žiakov. Mladý človek vo veku dospievania odmieta vnucované názory, aj keď sú pozitívne. Preto dôležitým krokom je ponúknuť takého životného štýlu pre mladého kres-

ťana, ktorý nahrádza vnucované príkazy. Úlohou učiteľa je rešpektovať slobodu žiaka, usmerňovať ho a viesť na ceste dozrievania a objavovania jeho životnej cesty. Úloha učiteľa - sprievodcu na tejto ceste je veľmi náročná a zodpovedná.

Existuje veľa foriem výchovy. Mnoho učiteľov už spoznalo hĺbku zážitkového vyučovania, kedy sú zasiahnuté všetky zmysly žiaka. Táto forma vyučovania hlboko ovplyvňuje žiaka a zasahuje jeho vnútro (oveľa hlbšie ako hovorené slovo).

Náboženská výchova je jedným z predmetov, kde má zážitkové vyučovanie svoje opodstatnenie. Cieľom náboženskej výchovy je nielen poskytnúť žiakovi vedomosti, ale vychovať z neho dobrého kresťana, ktorý sa aktívne zapája do diania v Cirkvi i v spoločnosti. Rozvíjanie náboženských a sociálnych zručností je predpokladom výchovy angažovaného kresťana. I v tejto oblasti nachádza uplatnenie zážitkové vyučovanie, ktoré tu môže použiť metódu profesora Roberta Roche-Olivara, ktorá slúži práve na rozvíjanie sociálnych zručností. Pozostáva z troch krokov a je vhodná aj na náboženskú výchovu.

1. krok – **kognitívna senzibilizácia**: umožňuje žiakovi pochopiť určitú skutočnosť, jej význam a zmysel. Používajú sa také metódy ako je pozorovanie, didaktické hry, predstavenie pozitívnych vzorov, pre malé deti rozprávky.
2. krok – **nácvik v triede**: tu ide o experimentovanie s určitým spôsobom správania, vyskúšanie a nácvik sociálnych zručností, hranie roly, scény, interview. Nácvik posilňuje správne realizovanie, na chyby učiteľ upozorní nepriamo, aby žiakov neodradil.
3. krok – **reálna skúsenosť**: spôsoby správania, ktoré si žiaci nacvičili a osvojili v triede, realizujú v konkrétnych životných situáciách. Ide teda o aplikáciu osvojených poznatkov v reálnom živote, čo je cieľom etickej i náboženskej výchovy.

Každá hodina má byť ukončená spätnou väzbou a zhrnutím podstatnej myšlienky hodiny (môže sa využiť báseň, modlitba, pieseň, citát a pod.)

Prínos zážitkového vyučovania:

- pre žiaka: žiak si osvojí predpoklady a postoje nevyhnutné pre dobrú komunikáciu, naučí sa počúvať druhých, prijímať ich aj s chybami, neposudzovať ich, usiluje sa pochopiť druhého, vyjadrovať vďačnosť, vedieť sa ospravedlniť, naučiť sa odpúšťať, nevyvolávať napätie, byť úprimný, nezištne pomáhať, byť zdvorilý, taktný a ohľaduplný – naučí sa milovať ľudí.
- pre učiteľa: pozitívne vplyvanie na žiakov ozdravuje aj vzájomné vzťahy učiteľ - žiak, predchádza sa nedorozumeniam, pomáha pokojne riešiť problémy. Tento spôsob vyučovania obohacuje učiteľa tým, že prežíva radosť spolu so svojimi žiakmi pri prežívaní rôznych situácií, pri objavovaní ich duchovných pokladov, radosť z vytvorenia spoločenstva. Je veľmi dôležité, aby atmosféra v triede bola priateľská, otvorená a prijímajúca. V takom prostredí rád pracuje učiteľ aj žiak.

PaedDr. Jana Hurajtová ponúka vo svojej Záverečnej práci k 1. kvalifikačnej skúške (ŠPÚ, jún 2000) niekoľko zážitkových metód pre žiakov ôsmeho ročníka. Jedna z nich, s názvom Pavučina, sa obsahovo viaže k téme Desatoro.

Cieľom aktivity je pochopiť význam Božích prikázaní pre dobro človeka.

Pomôcky: kartičky, špagát

Postup: na úvod príbeh o pavúkovi (učebnica pre 8. ročník, s. 30).

Každý žiak dostane kartičku. Na desiatich kartičkách bude číslo, na ďalších desiatich hodnota, ktorá je totožná s niektorým Božím prikázáním. Žiaci sa postaví do kruhu a postaví pred seba kartičku. Každý žiak znázorňuje nejaké Božie prikázanie alebo hodnotu. Učiteľ všetkých žiakov pospája špagátom – vytvorí pavučinu.

Žiaci rozprávajú podľa čísla o prikázaní alebo hodnote. Učiteľ je v úlohe človeka, ktorý prestáva rešpektovať Božie príkazy, napr.: nepovažujem vernosť za nevyhnutnú – žiakom s číslom deväť a s hodnotou vernosť uvoľní špagát. Ostatní žiaci sa ho snažia znova napnúť. Učiteľ pokračuje v odbúravaní hodnôt, až kým nezanikne

celá pavučina. V reflexii sa učiteľ vráti k príbehu pavúka a vedie so žiakmi rozhovor o zmysle Božích prikázaní, ktoré sú pilierom hodnôt.

Hodnoty priradené k Božím prikázom:

1. Boh na prvom mieste v mojom živote
2. Úcta k Bohu a k jeho menu
3. Oslava Boha
4. Rodina a rodičia
5. Život od počatia až po prirodzenú smrť
6. Čistota pred manželstvom
7. Právo na majetok
8. Česť, dobré meno
9. Manželská vernosť
10. Súkromné vlastníctvo

Prpravila: Viera Súkeníková, metodik

AKO AKTIVIZOVAŤ

DESATORO (*ukážka vyučovacej hodiny*)

Ôsme prikázanie: Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu.

Ciele:

KC:

- porovnať a zhodnotiť svoje správanie vo vzťahu k sebe a k druhým ľuďom,
- analyzovať informácie v médiách, posúdiť ich pravdivosť, zhodnotiť ich následky a dosah na verejnú mienku a život ľudí,
- definovať lož a ohováranie a zamyslieť sa nad ich dôsledkami.

AC:

- vnímať zmysel tohto prikázania – pravdivosť a úprimnosť v rečiach a v skutkoch,
- uvedomiť si silu vysloveného slova,
- uvedomiť si, že každý má nárok na pravdu a dobré meno

PMC:

- vypestovať si jasné a pravdivé svedomie.

Metódy: Rozhovor, diskusia, dedukcia, brainstorming

Pomôcky: Novinové správy, časopisy, baliaci papier, pre každého žiaka papier s nedokončenými vetami, prúžok žltého a sivého papiera.

Cieľová skupina: žiaci 9. ročníka ZŠ a ročníky SŠ

1. Uvedenie do témy

Motivácia – doplňovanie viet:

Pre každého žiaka máme pripravený papier, na ktorom sú napísané nedokončené vety:

Naozaj sa mi na tebe páči, že
Ty naozaj vieš veľmi dobre
Oceňujem na tebe

Žiaci si papiere pripnú na chrbát. Potom si všetci zoberú ceruzku a pohybujú sa po triede. Navzájom si vety doplňajú – dopisujú kladné a výstižné vyjadrenia. Platí pravidlo, že jednému spolužiakovi môžem doplniť vždy len jednu vetu. Dotyčný nevie, kto mu danú vetu dopísal. Keď sú všetky vety doplnené, žiaci si dajú papiere dole a prečítajú si doplnené vety. Učiteľ môže vytvoriť priestor na vyjadrenie toho, ako na každého vety zapôsobili, prípadne žiaci môžu prečítať vetu, ktorá ich najviac potešila.

Žiaci môžu nasledovným spôsobom zaujať postoj k slovám, ktoré ich zasiahli:

Učiteľ rozdá žiakom žltý a sivý prúžok papiera a nechá im určitý čas na premýšľanie o tom, aká kladná alebo záporná veta o žiakovi samom mu zostala v pamäti. Tie potom zapisujú na žltý alebo sivý papier. Inšpirujúcou môže byť aj vlastná spomienka

učiteľa, ktorý môže potvrdiť, že niektoré slová zasiahnu človeka tak silno, že si ich pamätá aj po rokoch. Je možné hovoriť aj o tom, ako ma táto veta ovplyvnila, čo spôsobila. Žiaci píšú vety, na ktoré si sami spomínajú zo svojej minulosti. O svojich spomienkach môžu hovoriť aj v pléne.

Iná možnosť je rozmýšľať o vetách, ktoré som ja sám vyslovil. Kedy sa mi stalo, že som bol veľmi rád, keď som dokázal niečo povedať? Kedy som naopak niečo povedal a potom by som sa najradšej nevidel a prial som si, aby som to nikdy nevyslovil?

2. Hlavná časť

Pri vlastnej téme je potrebné viac sa zamerať na lož. Do kruhu položíme baliaci papier s nápisom: „Ľudia klamú, pretože ...“ Žiaci spoločne premýšľajú a zapisujú na papier dôvody, ktoré vedú ľudí ku klamstvu (chcú sa dostať z ťažkostí, nechcú niekoho uraziť, boja sa povedať pravdu ...)

Po dokončení spoločne rozmýšľame o tom, či sú niektoré dôvody horšie než iné. Čo je rozhodujúce? Existuje „nevinná lož“? Je správne niekedy klamať?

Učiteľ si nájde v novinách správy, ktoré sú nedôveryhodné alebo nespoľahlivé, prípadne také, ktorých skreslenosť vyšla neskôr najavo. Žiakov rozdelí do skupiniek, úlohou ktorých je, vymyslieť „pokračovanie príbehu“ – aké následky mohla mať táto nepravdivá správa pre toho, koho sa týkala alebo pre jeho rodinu?

Na ilustráciu dosahu klamstiev a ohováraní môžeme použiť príbeh z publikácie Otče náš a Desatoro ako ich nepoznáme (Bratislava, 1994):

„Jedna klebetnica, ktorá rada ohovárala ľudí, dostala od svojho spovedníka sv. Filipa Neri zvláštne pokánie: „Chodte domov, rozrežte perinu a perie vysypte na ulicu. Potom sa vráťte ku mne!“ Keď to žena urobila a vrátila sa, kňaz jej prikázal: „Teraz všetko to perie zasa pozbierajte!“ Žena sa bránila: „Ale to predsa už nie je možné! Vietor perie rozniesol na všetky strany! Kňaz jej povedal: „Práve tak je to aj so všetkými zlými slovami, ktoré ste povedali o druhých. To už tiež nemôžete úplne napraviť.“

Aktivita – nepravidelné časovanie:

Túto aktivitu využijeme na to, aby si žiaci viac uvedomili, ako výberom slov už vlastne druhého často hodnotia a posudzujú. Je založená na skutočnosti, že svoje vlastné správanie považujeme za kladné, kým také isté správanie u druhého považujeme za negatívne. Kým sám seba považujem za „statočného“, druhý človek v tej istej situácii sa mi zdá „tvrdohlavý“.

Všetci žiaci dostanú papier, na ktorom sú výpovede v 1. osobe jednotného čísla. Každý sám (alebo aj v skupine) hľadá o niečo negatívnejšiu výpoveď v 2. a 3. osobe jednotného čísla a zapíše ich na papier.

Zoznam výpovedí v 1. osobe jednotného čísla:

1. **Ja** som presný. (**Ty** bazíruješ na každej minúte... **On** je nemožný pedant.)
2. Netancujem rád. (Ty On/ona
3. Som optimista.
4. Dbám na dobré oblečenie.
5. Občas nad sebou strácam kontrolu.
6. Mám pevné zásady.
7. Občas si kúpim CD.
8. Mám niekoľko kilogramov nad ideálnu váhu.
9. Pravidelne chodím do kostola.
10. Mám záujem o ďalšie vzdelávanie.
11. Som prispôsobivý.
12. Ocením dobré jedlo.

Na túto aktivitu necháme žiakom dostatok času. Žiaci môžu potom ešte premýšľať, pri akej príležitosti tento zvyk „nepravidelného časovania“ najčastejšie praktizovali. Rôzne časovania sa môžu prečítať, podľa okolností sa môžu prediskutovať aj úvahy, ktoré viedli k daným odpovediam.

3. Záver

Zhrnutie: „Nemusíš sa zaplietať do klamstiev, aby si zakryl svoje slabosti, aby si pošpinil blížneho, aby si sa vyhol svojej povinnosti. Klamanie je namáhavé, plodí ne-dôveru. Nakoniec ti nikto nebude veriť. Ži radšej v úprimnosti. Tvoj Boh je Pravda – drž sa ho a budeš tiež dôveryhodný.“ (E. Lange)

Modlitba vlastnými slovami v tomto duchu.

Spracované podľa: Katechetický věstník č. 10, 2002/03

PONÚKAME

Anneliese Hechtová: Tvořivá práce s biblickými postavkami

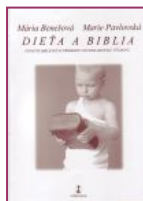

Metodická a didaktická príručka pre prácu s biblickými postavami. Pomocou vlastnoručne vyrobených postavičiek možno prerozprávať biblické príbehy zážitkovým spôsobom. Je to jedna z mnohých metód, otvára však nové prístupy k biblickým textom.

Výborná pomôcka pre tých, ktorí absolvovali kurz výroby biblických postavičiek.

Cena: 189,- Sk

Mária Benešová, Marie Pavlovská: Dieťa a Biblia

Autorky chcú pomôcť tým učiteľom NV/N a katechetom, ktorí sa snažia učiť novými alternatívnymi metódami. Svet biblických príbehov môžu deti zažiť cez vlastné pocity prostredníctvom vstupu do rolí biblických hrdinov a tak prežiť ich príbeh. To im uľahčuje sebazpoznanie a sebareflexiu cez biblickú postavu. Učí dieťa vytvárať si vlastný názor a prezentovať ho, rozvíja postoje cenné pre život.

Cena: 200,- Sk

Eva Plešková: Školenie síl (základy vyučovania náboženstva)

Táto príručka pre učiteľov náboženstva poukazuje na dôležitosť školenia duchovných síl ako základu, na ktorom budujeme vzťah k Bohu. Autorka ponúka pohľad na výchovu k symbolom, k modlitbe, k hudbe a piesni, k obrazu a k zážitkovým predmetom na vyučovaní náboženskej výchovy.

Cena: 50,- Sk

M. Papčová, M. Chovancová: Piesňou k Bohu – CD

Detské piesne ku katechéze.

Cena: 120,- Sk

Noelle Le Duc: Biblické obrazy

Katolícke katechetické a pedagogické centrum vydalo sadu biblických

obrazov pre katechézu mladších detí.

Cena: 320,- Sk

BOŽIE DIEŤA ŽIJE ŽIVOTOM LÁSKY**Cieľová skupina:** 6.ročník ŠZŠ – A variant**Ciele****KC:** Uviesť príklady zo života na prejav lásky.

Pomenovať pôvodcu pravej lásky medzi ľuďmi.

AC: Oceniť hodnotu lásky pre každodenný život.**PMC:** Formovať postoj láskavosti v každodennom živote.**Pomôcky:** magnetofón; pieseň: *Láska Kristova je tak nádherná, Ani brat môj ani sestra, ale Pane ja*; nástenka resp. tabuľa; texty na farebnom papieri; samostatné obrázky otca a matky s dieťaťom; otca a matky v zamestnaní; lepky; obraz Mojžiš a tabule Desatora; veľké papierové tabule Desatora s číslami; predtlačená kocka na hru (príloha č. 1); nožnice; lepidlo.**Metódy:** rozhovor, rozprávanie, čítanie Mk 12, 28-31, didaktická hra**Stratégia:** vysvetľujúca**Model:** kerygmaticko-antropologický**Zásady:** dodržať individuálny prístup, primeranosť, názornosť.**PRIEBEH****ÚVOD****1. Motivácia**Učiteľ na začiatku hodiny motivuje žiakov, aby sa započúvali do piesne, prípadne môžu i spievať pieseň, ktorú im následne prehrá. Je to pieseň *Láska Kristova je tak nádherná*.**2. Modlitba**

Učiteľ prednesie modlitbu vlastnými slovami tak, aby ju žiaci pochopili, napr. Pane a Bože, si stále s nami, máš nás rád a chceš nám vo všetkom pomáhať. Pomáhaš nám spoznať, čo je dobré a čo je zlé. Prosíme ťa, pomôž nám čo najlepšie sa pripraviť na stretnutie s Pánom Ježišom. Amen.

HLAVNÁ ČASŤ**1. Rozhovor**

Učiteľ vedie so žiakmi rozhovor, pri ktorom oslovuje konkrétnych žiakov a čaká, aby zareagovali:

- Lukáš, keď je s tebou mamička, ktorá ťa má iste veľmi rada, ako to zistíš?
- (Usmieva sa na teba, pohladí ťa, pochváli, ale niekedy ti niečo zakazuje, alebo prikazuje, inokedy sa s tebou rozpráva, modlí sa s tebou...)
- Je to pre nás dôležité?
- To všetko robí mamička, keď je s tebou, Lukáš. Ale keď si v škole, tu s tebou nie je mamička.
- Kde je tvoja mamička teraz? – opýta sa učiteľ každého žiaka. (pracuje ako úradníčka, učiteľka, obchodníčka).
- A myslíš si, Janka, že ťa mamička má rada i teraz, keď nie je s tebou? (žiaci reagujú)
- Áno, mamička myslí na teba i teraz, rozmýšľa, čo ti dobré uvarí na večeru, akú hračku ti kúpi, ako sa s tebou zahrá...)

Učiteľ na nástenku pripne text: MAMIČKA NIE JE SO MNOU STÁLE, ALE VŽDY MA MÁ RADA a obrázky matky s dieťaťom a matky v zamestnaní.

- A čo tvoj otecko, Zuzka? (učiteľ vedie so žiakmi podobný rozhovor na tému otca.)

Učiteľ na nástenku pripne text: OTECKO NIE JE SO MNOU STÁLE, ALE VŽDY MA MÁ RÁD a obrázky otca s dieťaťom a otca v zamestnaní.

2. Rozprávanie

Učiteľ na základe predchádzajúceho rozhovoru pokračuje rozprávaním:

Dnes sa dozvieme, ako nás má rád Pán Boh, ktorého nevidíme, ale ktorý dobre vie, čo všetko potrebujeme.

Učiteľ ukáže deťom obrázok Mojžiša s Desatorom a pokračuje:

Na obrázku vidíme človeka, ktorý má v ruke dva kamene. Na týchto kameňoch je napísane Desatoro. Človek na obrázku sa volá Mojžiš.

Vo Svätom písme je udalosť opísaná veľmi podrobne (učiteľ primerane prerozpráva uvedenú udalosť pomocou obrázkov). Pán Boh chce ľuďom iba dobre, a preto z lásky k národu, ktorý si vyvolil – a to bol Izraelský národ – mu dal prostredníctvom Mojžiša usmernenia pre život v láske. Ale Pán Boh chce dobre aj nám, a preto tieto usmernenia platia i pre náš život v láske.

Neskôr, oveľa neskôr, keď prišiel na tento svet Ježiš, on nám ukázal, ako má vyzeráť život v láske. Ukázal to svojím životom. Pán Ježiš nám povedal, ale aj dosvedčil, že najväčšie prikázanie je prikázanie lásky.

Učiteľ prečíta uvedený text a vysvetlí ho.

Pán Ježiš chce, aby sme zachovávali Božie prikázania. Učí nás, že najväčšie prikázania sú láska k Bohu a k blížnemu – ku každému človekovi.

Na nástenku učiteľ pripne text: BOH MA MILUJE. Môže mať pripravené dve „kamenné tabule“, na ktorých sú čísla od 1 do 10 a tie pripne pod text v tvare srdca (t. j. spodnú časť tabúl prekryje).

Ak plníme to, čo chce nebeský Otec a plníme to s láskou, sme naozaj jeho milované deti.

3. Didaktická hra

Učiteľ uvedie hru, že konkrétne podoby najväčšieho prikázania – prikázania lásky - môžeme nájsť i na stranách kocky lásky, ktorú si zostrojíme podľa nákresu. Potom učiteľ prečíta vyjadrenia žitej kresťanskej lásky a na príkladoch vysvetlí, čo sa tým konkrétne myslí

- milujem všetkých (aj tých, ktorí sú ďaleko odo mňa)
- milujem Ježiša v druhých (Ježiš je v každom človeku)
- zjednocujem sa s druhými (rád spolupracujem, lebo dvaja-traja viac urobíme)
- milujem nepriateľa (hlavne toho, kto mi niečo zle urobil, možno, že i jemu niekto niečo zlé urobil a on nedokáže zastaviť zlo)
- milujeme sa navzájom (tam je dobre, kde sa ľudia majú radi)
- milujem ako prvý (nečakám na prejav lásky od iného)

Žiaci si potom vystrihnú kocku podľa návodu a za pomoci učiteľa, zlepiu ju. Potom si každý žiak hodí kocku a podľa textu na hornej strane je jeho úlohou počas celého týždňa snažiť sa prejavovať lásku. V úvode nasledujúcej hodiny náboženstva sa učiteľ porozpráva so žiakmi o tom, ako sa im darilo prejavovať lásku.

ZÁVER

1. Pieseň

Učiteľ uvedie pieseň ako motiváciu pre domácu úlohu: Aby sa nám doma lepšie darilo prejavovať lásku iným ľuďom, zaspievame si pieseň, v ktorej sa hovorí, že nie ten druhý, ale ja musím začať viac milovať, odpúšťať a prejavovať lásku druhým a keď tak bude rozmýšľať i ten druhý, láska medzi ľuďmi sa bude šíriť.

Žiaci si vypočujú a spievajú pieseň: *Ani brat môj, ani sestra, ale Pane, ja.*

2. Formovanie postoja

Učiteľ zopakuje spolu so žiakmi obsah témy, napr.

Dozvedeli sme sa, čo je to naozajstná láska. Vieme, že Pán Boh nás má rád, ako otec alebo mama svoje deti. Všetci patríme do veľkej Božej rodiny a sme deťmi nášho nebeského Otca. Keďže je Pán Boh dobrý ku každému z nás i my sa máme mať navzájom radi, aby sme ukázali Božiu lásku.

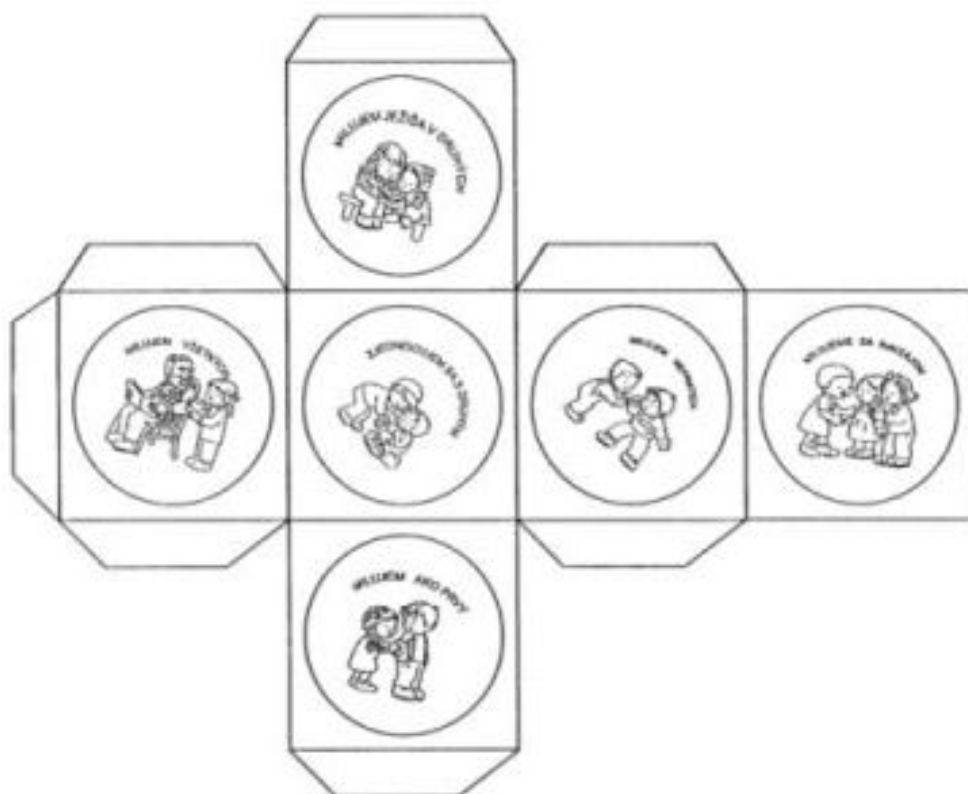
Učiteľ pripne text na nástenku: KEĎ SA MILUJEME NAVZÁJOM, BOH JE V NÁS.

3. Modlitba

Učiteľ vyzve žiakov, aby hovorili situácie, kedy počas dňa môže byť s nami Pán Boh. Na začiatku môže začať učiteľ, aby žiaci pochopili formuláciu. Na každú situáciu žiaci odpovedajú: *Bože, ty si so mnou a máš ma rád.*

Napr. keď ráno vstávam, keď som v škole, keď upratujem hračky, keď sa hrám sa kamarátmi, keď sa chcem polepiť, keď zaspávam...

Príloha č. 1

Upravené DKÚ podľa námetu Mgr. Márie Petrikovej